

بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه اول تدریس مجازی درس

تاریخ هنر ایران

هنرآموز : مریم شریفی

هنرستان فنی و حرفه ای شهادت

اسفند ماه ۱۳۹۸

مرور درس دهم

هنر و تمدن اسلامی سده ۸ و ۷

● حملات مغول

● تغییر نگرش

● زمینه ساز حکومت ایلخانان و جلایریان و آل مظفر

معماری سده ۸ و ۷

- ساختن آرامگاه های بلند برجی مثل دوره قبل با این تفاوت که
- با کاشی لعابدار تزیین شده است. (گنبد سلطانیه)
- بلندی و رفعت بنا
- کشیدگی ساق گنبد
- نقشه هشت ضلعی
- گنبد دو پوسته
- ایوانهای باریک و بلند
- تلفیق خشت / کاشی

گنبد سلطانیه / آرامگاه الجایتو

مسجد جامع ورامین

جامع یزد

تلفیق خشت / کاشی در تزیینات معماری / جامع یزد

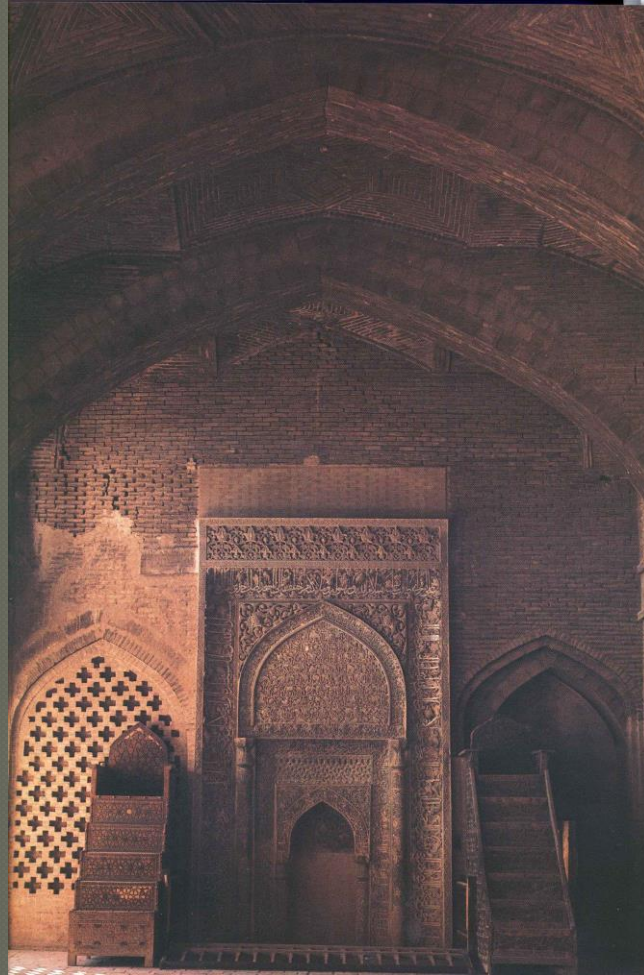
آرامگاه بایزد بسطامی / بسطام

آرامگاه شیخ عبدالصمد / نطنز

محراب الجایتو / مسجد جامع اصفهان

کتاب آرای و نگارگری سده ۸ و ۷

- شکسته شدن تحریم نگارگری (تا اندازه ای)
- جنبه عمومی تر شدن نگارگری
- حرکت بسوی نگارگری ایرانی
- هویت بخشی به عناصری که از خاور دور و بیزانس گرفته بود.
- بهره گیری از ترکیب بندی عمودی
- کاربرد همزمان رنگ های جسمی و روحی
- جدول کشی
- پدیده همزمانی در بناها

برگی از جوامع التواریخ، رشیدالین فضل ا... / تولد پیامبر (ص)

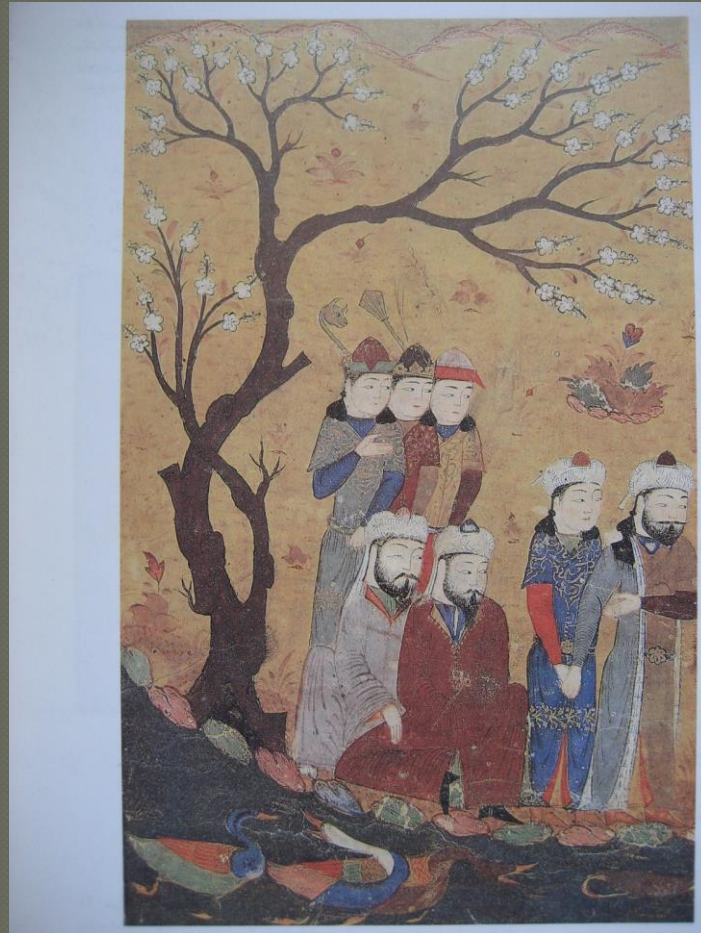
برگی از منافع الحيوان

مکتب شیراز

- تاکید بر پیکره انسان ، بلند قامت و بدون توجه به فضای اطراف
- پر کردن فضا با نقوش گیاهی
- افق رفیع در زمینه
- بکار گیری رنگ های هم خانواده (پالت هارمونی)

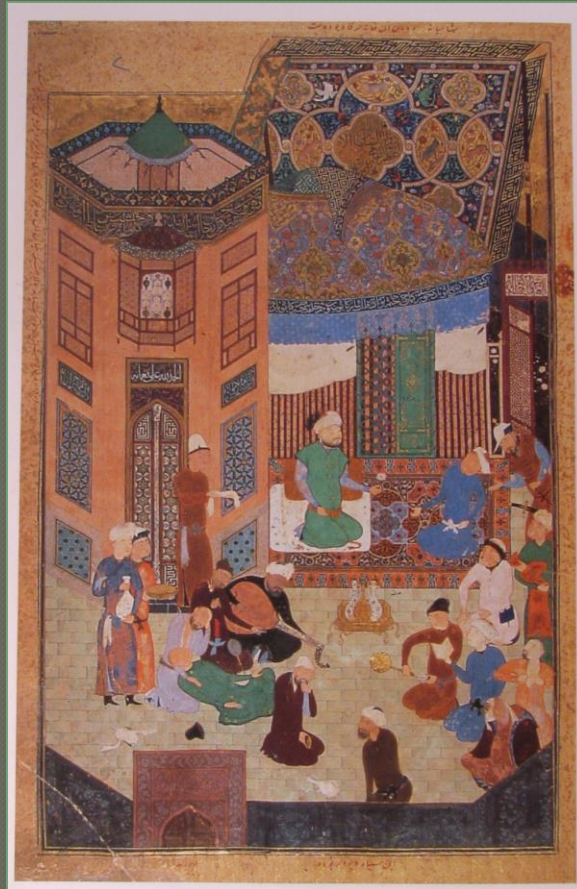
نگاره ای از مکتب شیراز

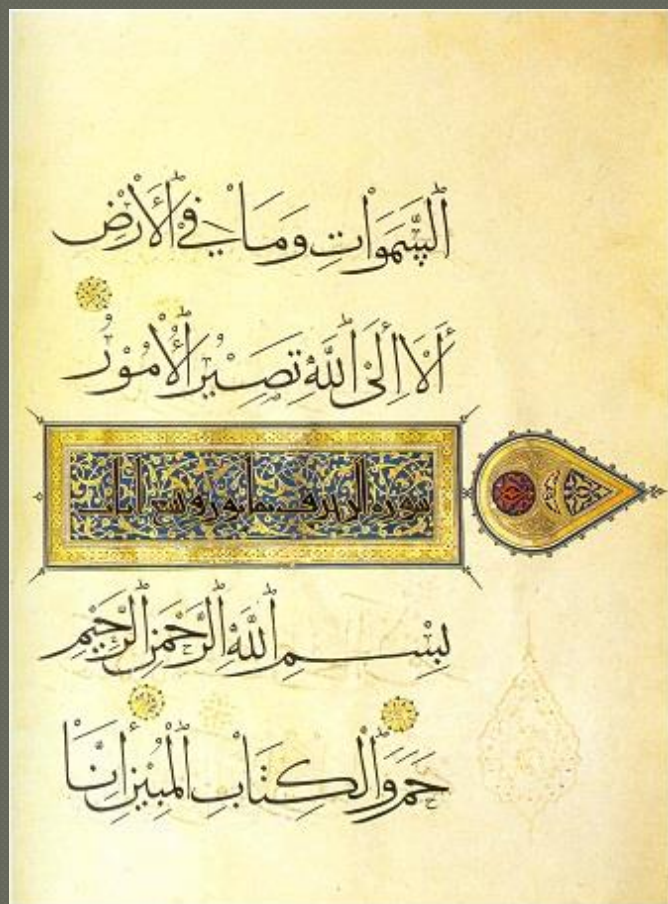
مکتب جلاير

- بهره گیری از تشعير برای اولین بار در تزيين اشعار
- همگام با سير تحول ادبيات و ظهور سبك عراقی و ادبيات تغزلی
تصويرسازی خیالی و شاعرانه پديد می آيد.
- هماهنگی پيکره با فضای اطراف
- تنوع رنگ
- ترکیب بندی های دایره ای
- تفکیک فضا

مکتب جلاير

خوشنویسی و کتاب آرایی این سده ها

ابداع خط نستعلیق نیمه دوم سده هشتم / میرعلی تبریزی

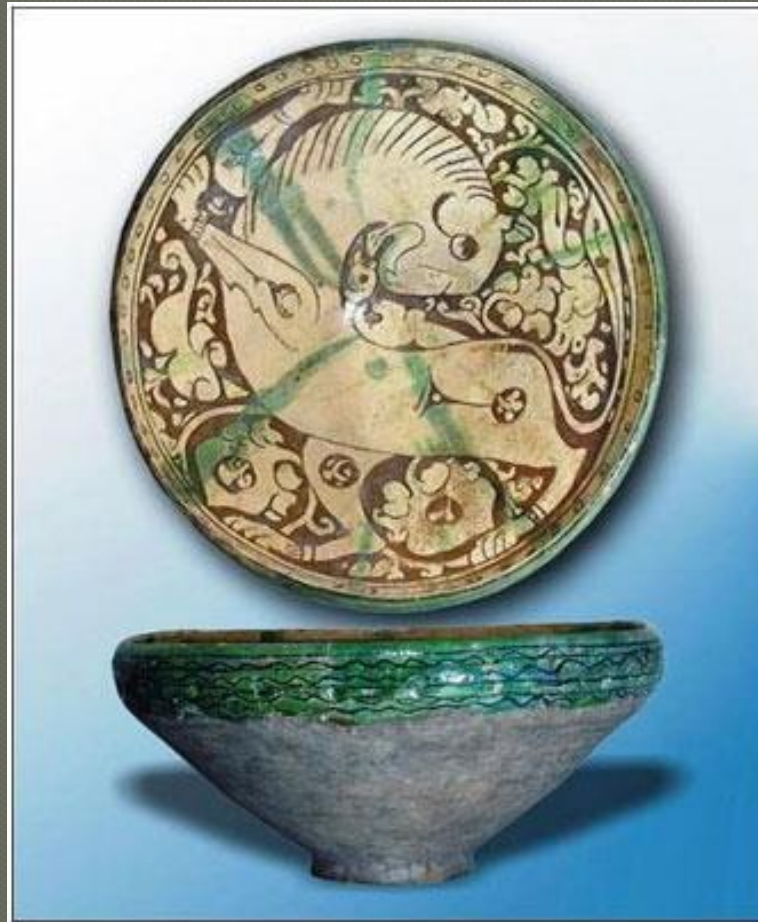
سفالگری سده ۸ و ۷

- مهمترین مراکز تولید سفال : ری - کاشان - سلطانیه
- کاشان رشد بیشتری داشته و فن برجسته کاری و مشبک را به کمال رساندند.
- بهره گیری از نگارگری ، خوشنویسی و طراحی در تزیین ظروف
- در ”ری“ نقوش پرکار و صحنه های شکار بروی زمینه های سفید و لاجوردی رایج می شود.
- شیوه سلطانیه استفاده از تصاویر حیوانات که زمینه های آن را شکوفه ها پر می کردند.

ظرف سفالین ری

شیوه سلطانیه

کاشان

منسوجات در سده ۸ و ۷

- منسوخ شدن نقش های پیش از اسلام
- رنگ های تند و تیره
- بکار بردن الیاف فلزی
- رایج شدن طرح راه راه و شاخه های گل نیلوفر (نیلوپر)
- پرندگان خیالی و جانوران
- این طرح ها به دو صورت گردان و آزاد به کار رفته اند.

مرور درس یازدهم

هنر و تمدن ایران اواخر سده ۸ و ۹ هجری

- با به قدرت رسیدن تیمور قلمرو هنر گسترش پیدا می کند.
- مهمترین اقدام تیمور بعد از استقرار مسجد جامع سمرقند بیاد بی بی خاتون همسرش
- شهر سبز (سمرقند) مرکزیت اولیه حکومت تیموریان
- عصر طلایی کتاب و کتاب آرایی و نگارگری
- کامل ترین مکتب نگارگری بدلیل ایرانی بودن
- اوج هنر تجلید
- سر آغاز کمال خوشنویسی نستعلیق
- مسجد گوهرشاد توسط شاهرخ
- توسعه و نوسازی حرم امام رضا (ع)

جامع سمرقند

نگارگری

- مکتب هرات در سه دوره: شاهرخ (معراج نامه) بایسنقر میرزا (شاهنامه بایسنقری) و بهزاد (بوستان سعدی)
- شروع تک چهره نگاری (اواخر نهم)
- مرقع سازی
- وحدت انسان با معماری و تعادل در تناسبات / ترکیب بندی / رنگ گذاری

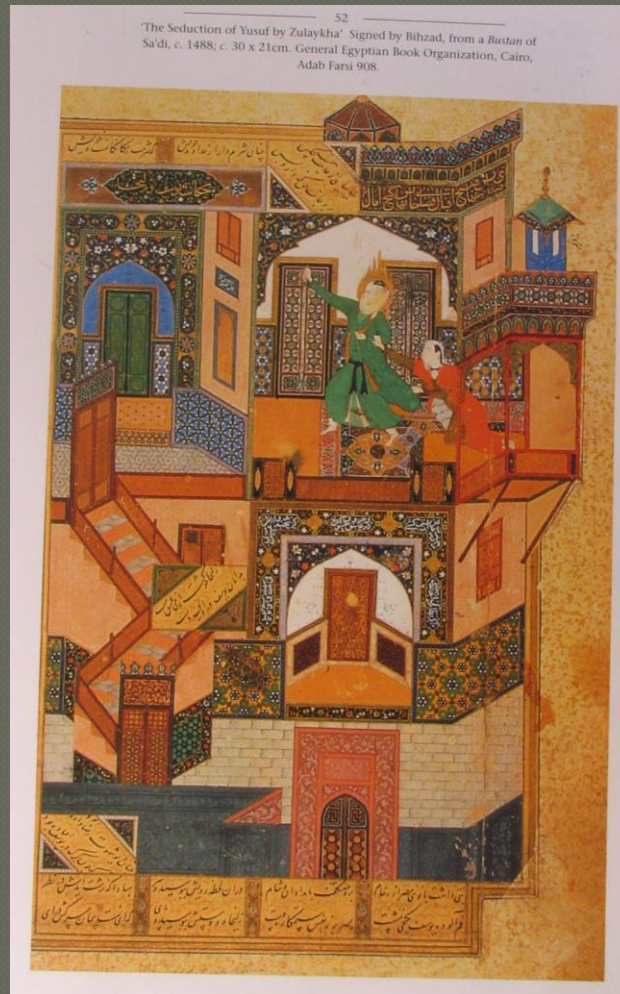
قسمتی از معراج نامه

نگارگری از شاهنامه ی بایسنقری در مورد اردشیر، گلنار و اردوان

کمال الدین بهزاد بوستان سعدی.

سفالگری و کاشیکاری

- چینی های آبی - سفید تحت تاثیر آثار چینی
- کاشی معرق (مسجد کبود و گوهر شاد)
- ساخت ظروف آبی - سفید در گرگان و کرمان

مسجد کبود تبریز

چینی های آبی - سفید تحت تاثیر آثار چینی

درس جدید

هنر و تمدن ایران سده ۱۰ و ۱۱ هجری

- تغییر مذهب رسمی کشور
- اشاعه فرهنگ و هنر اسلامی
- ساخت آرامگاه ها در کربلا / نجف و...

معماری صفویه

- سبک معماری مشهور به مکتب اصفهان
- گنبد های پیازی شکل با گلدسته های بلند
- تزیینات زیاد و گل و بوته های چشم نواز (گل شاه عباسی)
- عمارت های غیر مذهبی ، چهل ستون و...
- پل و راهسازی

نگارگری این دوران

- در آغاز با حضور بهزاد و شاگردانش موجب رونق کتابخانه سلطنتی شد.
- تلفیق مکتب هرات و تبریز توسط سلطان محمد (رنگ حاکم طلائی)
- ترکیب بندی اسپیرال (حلزونی)
- پس از تبریز "مکتب مشهد" ادغام مکتب تبریز و ویژگی های محلی
- مکتب قزوین (کاهش تنوع رنگ و پیکره)
- رقم زدن باب می شود.

نگارگری مکتب اصفهان

- شیوه مستقل رضا عباسی
- واقعه نگاری و تاکید بر قلمگیری
- تاثیر بر هند ، کشمیر و عثمانی
- تاثیر پذیری از هنر اروپا
- اواخر این دوران رواج فرنگی سازی

نساجی / فرش

- تاثیر نگارگری بر همه هنرها
- کاربرد وسیع نقوش ختایی و اسلیمی
- تولید ابریشم
- پارچه های چندتایی
- مخمل بافی

کاشی وسفالینه ها

- اوج کاشی هفت رنگ
- رواج تمام سفالینه ها زیر لعابی ، زرین فام و ...
- ظروف چینی نازک

کاشی هفت رنگ

کاشی معرق

هنرجویان عزیز توجه بفرمائید :

کل مطالب ارائه شده را مطالعه نموده تا جهت برگزاری آزمون آماده باشید.

بزرگترین فن زندگی ، استفاده از فرصت های بی نظیری است که
بر ما می گذرد.

ساموئل جانسون

« سلامت و موفق باشید »